

Những đóng góp của tờ tin văn (xuất bản ở Sài Gòn những năm 1966 - 1967)

Nguyễn Minh Hải

Trường đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn
Luận văn Thạc sĩ ngành: Báo chí học; Mã số: 60 32 01
Người hướng dẫn: PGS.TS. Nguyễn Thị Minh Thái
Năm bảo vệ: 2010

Abstract. Nghiên cứu vấn đề bảo vệ văn hóa dân tộc là nội dung cốt lõi, đã được thông tin tuyên truyền trên tờ báo đảng trong suốt thời gian Tin Văn ra đời đến khi kết thúc sứ mệnh lịch sử của nó. Bước đầu ghi nhận cụ thể hơn, đầy đủ hơn những đóng góp của một số tờ báo và cây bút tiên bộ trước đây ở miền Nam trên Tin Văn. Đánh giá đầy đủ và chân thực hơn sự lãnh đạo của Đảng đối với hoạt động báo chí nói riêng và văn hóa – văn nghệ nói chung trong vùng đô thị bị tạm chiếm. Rút ra bài học kinh nghiệm từ Tin Văn và tìm được giải pháp trong nghệ thuật truyền thông về vấn đề bảo vệ văn hóa dân tộc trên báo chí hôm nay, đặc biệt là trong hoạt động bảo vệ văn hóa dân tộc ở các tờ báo của Đảng. Từ kinh nghiệm hoạt động của Tin Văn có thể rút ra bài học cảnh giác đối với các biểu hiện lợi dụng báo chí, các diễn đàn, các chiêu bài (trong đó có bảo vệ văn hóa dân tộc) để hoạt động phá Đảng và nhà nước của các thế lực thù địch.

Keywords. Báo chí; Truyền thông đại chúng; Giai đoạn 1966-1967

Content

PHẦN MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu	1
3. Lịch sử nghiên cứu vấn đề	2
4. Phạm vi đề tài	7
5. Nguồn tài liệu nghiên cứu	7
6. Phương pháp nghiên cứu	7
7. Những đóng góp về lý luận và thực tiễn của luận văn	8
8. Bố cục của luận văn	8

CHƯƠNG 1: BỐI CẢNH VĂN HÓA – XÃ HỘI SÀI GÒN NHỮNG NĂM 1960

1.1. Bối cảnh văn hóa – xã hội	9
1.1.1. Vài nét về tình hình chính trị miền Nam những năm 1960	9
1.1.2. Tình hình văn hóa – xã hội miền Nam Việt Nam	11
1.2. Bối cảnh hoạt động báo chí	15
1.2.1. Tình hình hoạt động báo chí tại Sài Gòn những năm 1960	14
1.2.2. Các khuynh hướng báo chí tại Sài Gòn những năm 1960	16
1.2.3. Chỉ đạo của Đảng trên lĩnh vực báo chí	18
1.3. Vài nét về Tin Văn	19
1.3.1. Tôn chỉ, mục đích của Tin Văn	19
1.3.2. Các giai đoạn phát triển của Tin Văn	20

1.3.3. Các sự kiện quan trọng của Tin Văn	21
1.3.4. Tin Văn đình bản	22
Tiêu kết chương 1	23
CHƯƠNG 2: NHỮNG ĐÓNG GÓP VỀ NỘI DUNG THÔNG TIN ĐỐI VỚI VẤN ĐỀ BẢO VỆ VĂN HÓA DÂN TỘC CỦA TIN VĂN	
2.1. Cách tổ chức chuyên mục trên Tin Văn	25
2.1.1. Quan điểm về tổ chức chuyên mục	25
2.1.2. Các chuyên mục trên	26
2.1.3. Tác dụng của các chuyên mục	28
2.2. Những đóng góp về nội dung thông tin cụ thể của Tin Văn	28
2.2.1. Bảo vệ văn hóa dân tộc	28
2.2.2. Đấu tranh cho dân sinh, dân chủ	52
2.2.3. Đấu tranh cho một nền giáo dục mang bản sắc dân tộc	59
2.3. Những đóng góp về phổ biến quan điểm của Đảng ở vùng bị tạm chiếm ...	62
2.3.1. Đối với bạn đọc	62
2.3.2. Đối với hoạt động báo chí	63
Tiêu kết chương 2	65
CHƯƠNG 3: NGHỆ THUẬT THÔNG TIN CỦA TIN VĂN VỀ VẤN ĐỀ BẢO VỆ VĂN HÓA DÂN TỘC TRONG ĐIỀU KIỆN ĐẢNG BÍ MẬT CHỈ ĐẠO	
3.1. Nghệ thuật thông tin thông qua phương thức thể hiện của các tác phẩm trên Tin Văn	67
3.1.1. Các tác phẩm báo chí	67
3.1.2. Các tác phẩm văn học	69
3.1.3. Các tác phẩm báo chí đặc thù	72
3.1.4. Tiểu phẩm	75
3.1.5. Biếm họa	76
3.1.6. Quảng cáo trên Tin Văn	77
3.2. Hiệu quả thông tin thông qua hình thức thể hiện của Tin Văn	79
3.2.1. Giai đoạn bán nguyệt san	79
3.2.2. Giai đoạn tuần báo	79
3.3. Bài học về tổ chức tác phẩm trên Tin Văn	79
3.3.1. Việc tổ chức tòa soạn Tin Văn	79
3.3.2. Việc tổ chức cộng tác viên của Tin Văn	81
3.3.3. Việc tổ chức tác phẩm của Tin Văn	84
3.3.4. Công tác bạn đọc của Tin Văn	92
3.3.5. Vai trò cá nhân của ban biên tập trong việc ra báo và duy trì sự tồn tại của tờ báo	97
Tiêu kết chương 3	100
KẾT LUẬN	102
THƯ MỤC THAM KHẢO	108

References

I – SÁCH

1. Nguyễn Việt Chúc (1974), *Lược sử báo chí Việt Nam*, Nam Sơn xuất bản, Sài Gòn
2. Hồng Chương (1985), *120 năm báo chí Việt Nam*, NXB TP.HCM
3. Trần Trọng Đăng Đàn (1990), *Văn nghệ phục vụ chủ nghĩa thực dân mới Mỹ tại Nam Việt Nam 1954 – 1975*, NXB Thông tin – NXB Long An
4. Trương Võ Anh Giang (1998), *Dương Tử Giang – cuộc đời và sự nghiệp*, NXB Đồng Nai
5. Vũ Hạnh (A. Pazzi) (1999), *Người Việt cao quý*, NXB Mũi Cà Mau

6. Phong Hiền (1984), *Chủ nghĩa thực dân kiểu Mỹ ở miền Nam Việt Nam*, NXB Thông tin lý luận, Hà Nội
7. Nguyễn Công Khanh (2006), *Lịch sử báo chí Sài Gòn – thành phố Hồ Chí Minh (1865 – 1995)*, NXB Tổng hợp TP.HCM
8. Nguyễn Hiến Lê (1993), *Hồi ký Nguyễn Hiến Lê*, NXB Văn học TP.HCM
9. Chính Nghĩa (1984), *Nọc độc văn hóa*, NXB TP.HCM
10. Lữ Phương (1981), *Cuộc xâm lăng về văn hóa và tư tưởng của đế quốc Mỹ tại miền Nam Việt Nam*, NXB Văn hóa, Hà Nội
11. Nguyễn Thành (1981), *Báo Dân chúng*, NXB thành phố Hồ Chí Minh
12. Nguyễn Q. Thắng (1999), *Tự điển tác gia Việt Nam*, NXB Văn hóa, Hà Nội
13. Đoàn Thêm (1968), *1966 – Việc từng ngày*, Tủ sách Tiến bộ, Sài Gòn
14. Đoàn Thêm (1968), *1967 – Việc từng ngày*, Tủ sách Tiến bộ, Sài Gòn
15. Trần Ngọc Thêm (1995), *Cơ sở văn hóa Việt Nam*, Trường Đại học Tổng hợp TP.HCM
16. Trần Ngọc Thêm (2004), *Tìm hiểu bản sắc văn hóa Việt Nam*, NXB Tổng hợp TP.HCM
17. Lê Hữu Thời (1991), *Điện ảnh Sài Gòn trước năm 75*, Ban Khoa học xã hội Thành ủy TP.HCM
18. Trương Bình Tòng (1995), *Hồi ký Trương Bình Tòng – Những chặng đường sân khấu*, NXB Văn Nghệ TP.HCM
19. Nguyễn Văn Trấn (1981), *Chúng tôi làm báo*, NXB Văn Nghệ TP.HCM
20. Trần Quốc Vượng (chủ biên) (2008), *Cơ sở văn hóa Việt Nam*, NXB Giáo dục, Hà Nội
21. Ban Nghiên cứu Lịch sử Đảng Trung ương (1979), *Năm mươi năm hoạt động của Cộng sản Việt Nam*, NXB Sự thật, Hà Nội
22. Nhiều tác giả (1988), *Địa chỉ văn hóa thành phố Hồ Chí Minh* (xuất bản lần thứ nhất), tập 2, phần văn học, NXB TP.HCM
23. Nhiều tác giả (1997), *Địa chỉ văn hóa thành phố Hồ Chí Minh* (tái bản, có sửa chữa, bổ sung), tập 2, phần văn học – báo chí – giáo dục, NXB TP.HCM
24. Nhiều tác giả (1980), *Những tên biệt kích của chủ nghĩa thực dân mới trên mặt trận văn hóa – tư tưởng*, NXB Văn hóa, Hà Nội
25. Nhiều tác giả (1975), *Trui rèn trong lửa đỏ (tập ký sự truyền thống Thành đoàn Thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh TP.HCM)*, NXB Văn nghệ TP.HCM
26. Nhiều tác giả (1977), *Văn hóa nghệ thuật miền Nam dưới chế độ Mỹ - nguy*, NXB Văn hóa, Hà Nội
27. Nhiều tác giả (2007), *Văn học nghệ thuật thành phố Hồ Chí Minh trong bối cảnh hội nhập – toàn cầu hóa*, NXB Văn nghệ
28. Nhiều tác giả (2006), *Văn học – nghệ thuật thành phố Hồ Chí Minh, thực trạng và giải pháp*, NXB Văn nghệ
29. Nhiều tác giả (1997), *Văn học yêu nước tiến bộ – cách mạng trên văn đàn công hai Sài Gòn 1954 – 1975*, Hội Liên hiệp Nghệ thuật – Trung tâm Thông tin triển lãm – NXB Văn nghệ TP.HCM
30. Trung tâm Thông tin triển lãm TP.HCM (1990), *Các tổ chức văn hóa thành phố Hồ Chí Minh*, NXB TP.HCM

II – BÁO, TẠP CHÍ VÀ TÀI LIỆU THAM KHẢO KHÁC

1. Tạp chí Bách khoa, 1965 – 1967
2. Tuần báo Thế giới từ số 1 đến số 20-1966
3. Tạp chí Văn, năm 1965 – 1967
4. Tạp chí Văn học, năm 1966 – 1967
5. Bộ Thông tin chiêu hồi Việt Nam Cộng hòa, *Báo Việt ngữ xuất bản tại Sài Gòn*, tài liệu mật (không đề năm)
6. Bộ Thông tin chiêu hồi Việt Nam Cộng hòa, *Điểm báo Việt ngữ ngày 12, 13-11-1965*

7. Vũ Hạnh, *Kỷ niệm không thể nào quên: Lực lượng bảo vệ văn hóa dân tộc ở Sài Gòn*, Báo Sài Gòn Giải phóng xuân Ất Dậu (2005)

8. Nguyễn Mạnh Hường, *Giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc khi trở thành thành viên Tổ chức Thương mại thế giới*, Tạp chí Cộng sản số 4-2007

9. Nhiều tác giả, *Cơ sở lý luận báo chí truyền thông* (2003), tập bài giảng, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn Hà Nội